

**UCHWAŁA NR XXXIV/275/21
RADY MIEJSKIEJ W KOŻUCHOWIE**

z dnia 27 maja 2021 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny
na lata 2021 - 2023 w Gminie Koźuchów**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 713 z późn. zm.¹⁾), w związku z art. 176 pkt 1 i art. 179 ust 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny oraz systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2020 r., poz. 821 z późn. zm.²⁾) Rada Miejska w Koźuchowie uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2021-2023 w Gminie Koźuchów w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Koźuchowa.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miejskiej

Ireneusz Drzewiecki

¹⁾Zmiany niniejszej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2020 r., poz. 1378.

²⁾Zmiany niniejszej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r., poz. 159.

Załącznik
do uchwały Nr XXXIV/275/21
Rady Miejskiej w Koźuchowie
z dnia 27 maja 2021 r.

GMINNY PROGRAM

WSPIERANIA RODZINY

na lata 2021 - 2023

w Gminie Koźuchów

Spis treści:

I.	WPROWADZENIE.....	3
II.	PODSTAWA PRAWNA.....	4
III.	DIAGNOZA SYTUACJI RODZIN W GMINIE KOŻUCHÓW	5
IV.	ZASOBY INSTYTUCJONALNE GMINY KOŻUCHÓW DZIAŁAJĄCE NA RZECZ WSPIERANIA RODZIN.....	39
V.	ANALIZA SWOT.....	42
VI.	ADRESACI PROGRAMU.....	44
VII.	CEL GŁÓWNY.....	44
VIII.	CELE SZCZEGÓŁOWE.....	44
IX.	REALIZATORZY I PARTNERZY PROGRAMU.....	44
X.	HARMONOGRAM REALIZACJI PROGRAMU.....	45
XI.	EFEKTY PROGRAMU.....	48
XII.	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU.....	48
XIII.	EWALUACJA, MONITORING I OCENA PROGRAMU.....	48

I. WPROWADZENIE

Rodzina jest podstawową komórką społeczną. Na podstawie art. 18 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. [...] rodzina, macierzyństwo i rodzicielstwo znajdują się pod ochroną i opieką Rzeczypospolitej Polskiej. Na podstawie literatury źródłowej wskazuje się, że rodzina jest grupą społeczną, która ma określoną strukturę, a jej członkowie pełnią określone role, wypełniają przydzielone im zadania, dążą do zamierzonych celów. Wewnątrz rodziny jej członkowie komunikują się swobodnie, zapewnione są podstawowe potrzeby wszystkich, każdy słucha siebie nawzajem, okazywana jest akceptacja. Wobec powyższego rodzina tworzy system. Jeżeli jednak w rodzinie występuje element zaburzający tenże system i wpływa on na dysfunkcyjne funkcjonowanie rodziny, konsekwencje tego ponoszą wszyscy członkowie rodziny. W rodzinie dysfunkcyjnej normalne i zdrowe funkcjonowanie, jest zaburzone przez negatywne zachowania. Wewnętrzne relacje są napięte i nienaturalne. Rodzina dysfunkcyjna charakteryzuje się konfliktowością, tajemniczością, poczuciem wstydu, zaprzeczaniem problemom, pomieszaniem ról. Przykładowymi problemami w rodzinie dysfunkcyjnej są: bezrobocie, alkoholizm, uzależnienia, przemoc, brak umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego, gospodarowania budżetem domowym, załatwiania spraw urzędowych.

Pomoc w zakresie prawidłowego funkcjonowania rodziny jest udzielana również ze strony służb i instytucji powołanych do pracy na rzecz dobra rodziny i dziecka. Istotą wielopoziomowego udzielenia wsparcia, jest integralna współpraca danych instytucji. Wsparcie rodziny winno być wczesne i opierać się na zasadzie pomocniczości. Rodzinę funkcjonującą nieprawidłowo, należy wspierać, wspomagać i nakierowywać na odpowiednie działania mające na celu przywrócenie prawidłowego funkcjonowania. Nie należy zaś takiej rodziny wyręczać, zastępować w wykonywaniu określonych działań, gdyż nie przyniesie to zamierzonego celu, jakim jest prawidłowe funkcjonowanie rodziny. W prowadzone działania rodzina winna angażować się aktywnie i za swoją zgodą. Praca z rodziną powinna być obiektywna i kompleksowa.

II. PODSTAWA PRAWNA

Podstawą działania OPS są następujące ustawy oraz akty wykonawcze do tych ustaw, w szczególności:

- Ustawa z dnia 8 marca 1999 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. 2020 r., poz. 713 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 821 z późn. zm),
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. 2020 r., poz. 1876 z późn. zm)
- Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (t.j. Dz. U. 2019 r., poz. 2407 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 808 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 111 z późn. zm.)
- Rozporządzenie Rady ,ministrów z dnia 30 maja 2018r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry Start” (Dz. U. z 2018 r., poz. 1061 z późn.zm.)
- Ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (tj. Dz. U. z 2020 r., poz. 1348 z późn.zm),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. 2020 r., poz. 218 z późn.zm.),
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r., poz. 2277, z późn.zm),
- Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem" (Dz. U. z 2020 r., poz. 1329), Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1359).

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2021-2023 został opracowany w oparciu o art. 176 pkt 1 oraz art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Celem programu jest zbudowanie spójnego systemu pomocy rodzinie, przy wykorzystaniu zasobów Gminy Kozuchów.

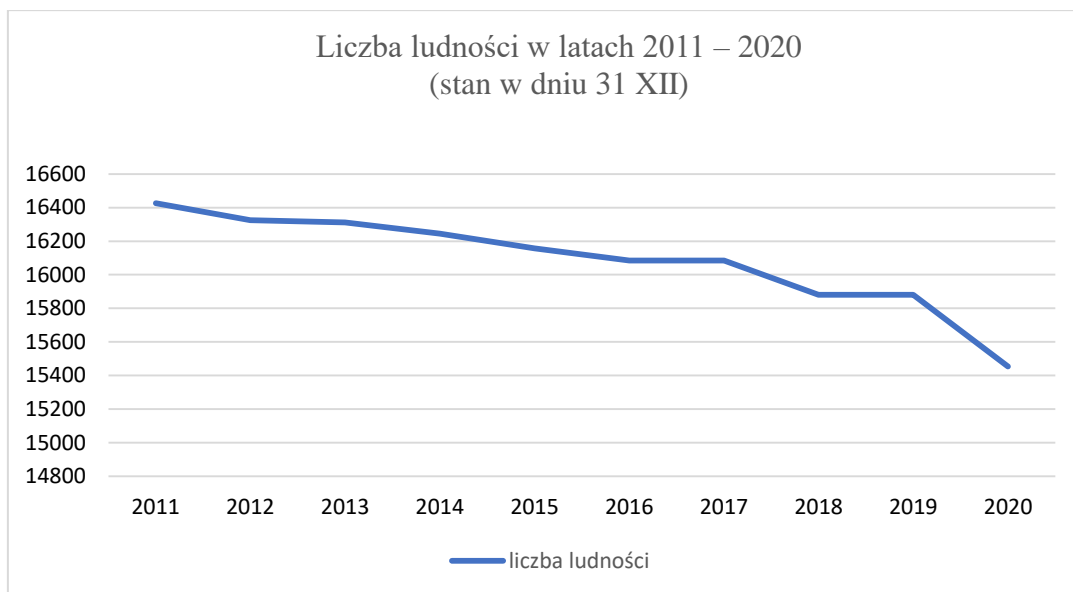

III. DIAGNOZA SYTUACJI RODZIN W GMINIE KOZUCHÓW

Kozuchów to gmina miejsko-wiejska położona w południowej części województwa lubuskiego. Przynależy do powiatu nowosolskiego. Gmina Kozuchów graniczy z gminami: Otyń, Nowa Sól, Nowe Miasteczko, Brzeźnica, Zielona Góra, Świdnica. Siedzibą Gminy jest miasto Kozuchów. Powierzchnia Gminy Kozuchów wynosi 179,16 km², co stanowi 23,21 % powierzchni powiatu, 1,28 % powierzchni województwa. Gęstość zaludnienia w Gminie wynosi 90 osób, w powiecie 112 osób, w województwie 73 osoby na km². Według stanu na 30 czerwca 2020 r., liczba ludności Gminy Kozuchów wyniosła 15 868 osób, z czego 51,3 % stanowiły kobiety, a 48,7 % mężczyźni. Liczba ludności Gminy stanowi 18,4% ludności powiatu, 1,6 % ludności województwa.

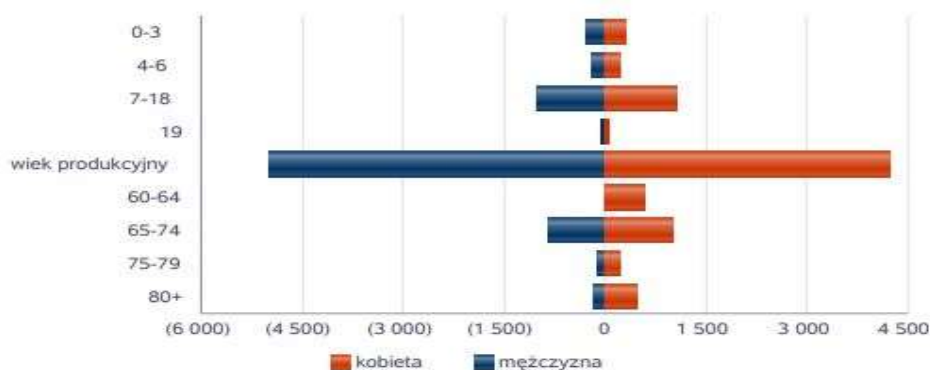
Poniższa tabela prezentuje strukturę ludności w Gminie Kozuchów na przestrzeni lat.

źródło: GUS Polska

Analizując powyższe dane można zauważyć tendencję malejącą dotyczącą ogólnej liczby mieszkańców naszej Gminy.

Podział ludności Gminy Kozuchów ze względu na wiek przedstawia się następująco:

źródło: Ocena zasobów pomocy społecznej w Gminie Kozuchów 2020 r.

Na podstawie powyższego wykresu możemy wysunąć wniosek, że w grupie osób w wieku produkcyjnym kobiety stanowią większość.

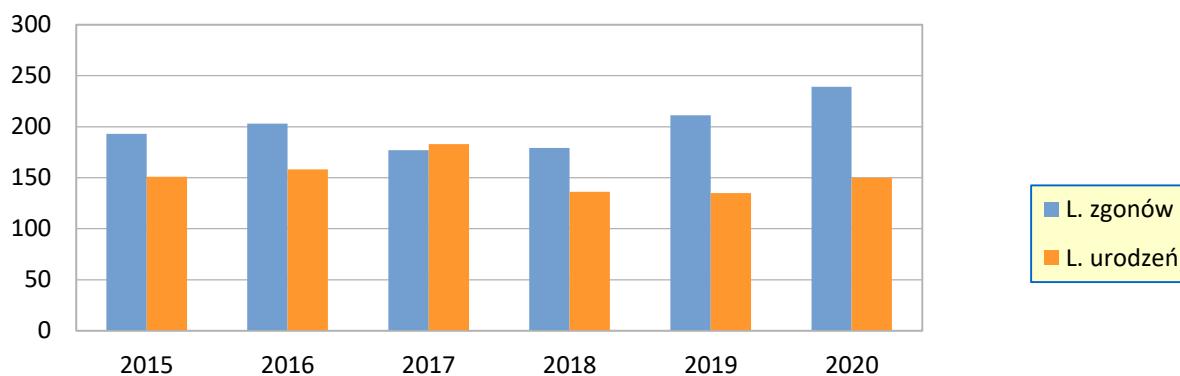
Na poniższym zestawieniu graficznym została przedstawiona liczba mieszkańców Gminy Kozuchów ze względu na miejsce zamieszkania. Analizując poniże dane możemy zauważyć, że w 2020 r. większa część mieszkańców Gminy Kozuchów zamieszkiwała na terenie miasta.

źródło: opracowanie własne na podstawie danych USC Kozuchów

Dokonując analizy liczby urodzeń i zgonów w Gminie Kozuchów możemy zauważyć, że liczba urodzeń w porównywalnych latach była niższa od liczby zgonów, co prezentują poniższe zestawienia:

Zestawienie liczby urodzeń żywych i liczby zgonów w latach 2015-2020

źródło: opracowanie własne na podstawie danych USC Kozuchów, GUS Polska

Rok	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba zgonów	193	203	177	179	211	239
Liczba urodzeń	151	158	183	136	135	150

źródło: opracowanie własne na podstawie danych USC Kozuchów, GUS Polska

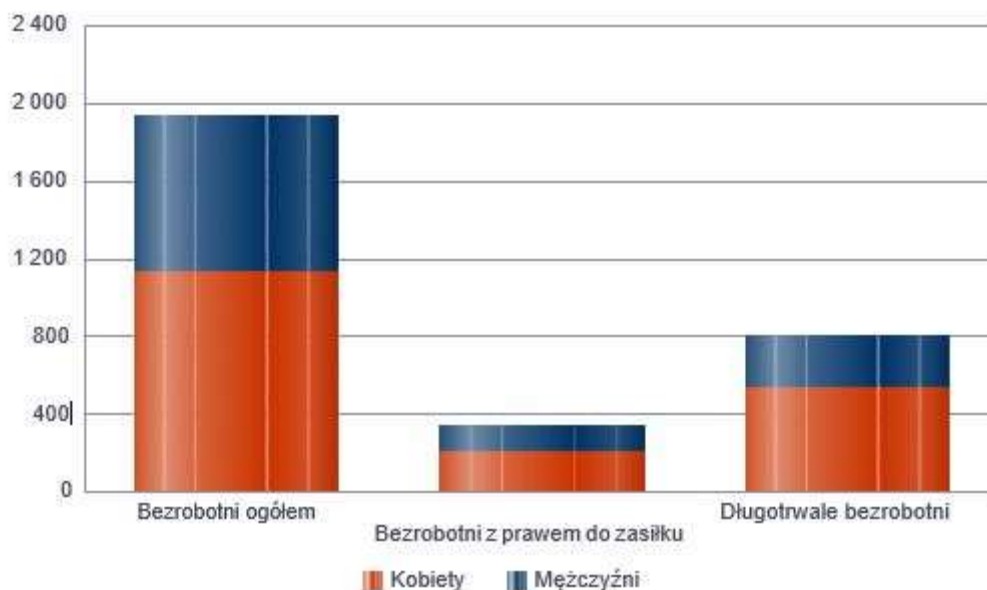

Według stanu na 31 grudnia 2020 stopa bezrobocia w Gminie Kozuchów wyniosła 4,9 %. Stopa bezrobocia dla powiatu wynosi 7,1 % dla województwa wynosi 6,2 %. Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Gminie Kozuchów na dzień 31 grudnia 2020 r. wynosiła 452, w tym 58,1% stanowiły kobiety, 41,9 % mężczyźni. Udział długotrwale bezrobotnych w stosunku do ogólnej liczby ludności gminy wyniósł 2,3 %.

Liczba osób bezrobotnych, liczba długotrwale bezrobotnych oraz liczba osób bezrobotnych z prawem do zasiłku w 2020 r. na poziomie powiatu przedstawia się następująco:

Status	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
Bezrobotni ogółem	1 936	808	1 128
Bezrobotni z prawem do zasiłku	340	136	204
Długotrwale bezrobotni	806	270	536

źródło: Ocena zasobów pomocy społecznej w Gminie Kozuchów 2020 r.

źródło: Ocena zasobów pomocy społecznej w Gminie Kozuchów 2020 r.

Analizując powyższe dane można jednoznacznie stwierdzić, że sytuacja na rynku pracy jest szczególnie trudna dla kobiet. Pozostawanie bez pracy powoduje ubożenie rodzin i bardzo często jest przyczyną powstania szeregu dysfunkcji (alkoholizm, przemoc, poczucie bezsilności).

Jednym z problemów z jakim boryka się Gmina Kozuchów jest duże zapotrzebowanie na mieszkania socjalne, komunalne. Gmina nie dysponuje wystarczającą liczbą mieszkań

w stosunku do osób składających wnioski o ich przyznanie. Sytuacja ta jest obserwowana na przestrzenie ubiegłych lat jak i aktualnie. Problemy mieszkaniowe mają duży wpływ na funkcjonowanie rodzin. Prawidłowo funkcjonująca rodzina jest ważną „instytucją” w systemie wychowawczym i musi dążyć do prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczej co wiąże się z zapewnianiem bytu materialnego, zdrowotnego. Infrastruktura społeczna Gminy Kozuchów przedstawiona jest w poniższej tabeli.

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020
1	Liczba mieszkań komunalnych w zasobie gminy	459	381	395	411	393	371
2	Liczba wniosków złożonych na mieszkanie komunalne z zasobów gminy	101	61	84	80	43	21
3	w tym z wiersza 1: Liczba mieszkań socjalnych (lokali)	62	65	65	63	56	56
4	Liczba oczekujących na mieszkanie socjalne	43	20	50	70	125	115
5	Liczba wyroków eksmisyjnych bez wskazania lokalu socjalnego	0	0	0	0	0	1

źródło: Ocena zasobów pomocy społecznej w Gminie Kozuchów

Dla prawidłowego rozwoju dziecka nie wystarczy tylko zapewnienie opieki czysto materialnej, należy stworzyć mu poczucie przynależności do kogoś, dać oparcie, a przede wszystkim należy obdarzyć dziecko miłością i zainteresowaniem. Rozwój cywilizacji, ciągły pośpiech, wszechobecne media społecznościowe powodują degradację rodziny i jej najistotniejszych wartości. Obserwuje się zerwanie więzi, nieumiejętność rozmowy i rozwiązywania konfliktów, jak i również ztraca się umiejętność przeciwstawiania się nawet najmniejszym trudnościom. Dużą rolę odgrywa wszechobecny konsumpcjonizm. Pracownicy socjalni jak i również asystenci rodziny Ośrodka Pomocy Społecznej w Kozuchowie w ramach wykonywania swoich obowiązków podejmują działania na rzecz rodzin dysfunkcyjnych, borykających się z różnorodnymi problemami. Niejednokrotnie są to rodziny, które oprócz ubóstwa dotknięte są wieloma dysfunkcjami. Praca z takimi rodzinami wymaga od kadry pomocy społecznej wysokiego profesjonalizmu i zaangażowania w podejmowanych działaniach.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Kozuchowie realizuje zadania z zakresu pomocy społecznej na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. 2020 r., poz. 1876 z późn. zm.) Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, która ma na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnej sytuacji życiowej w jakiej się znalazły, i które nie są w stanie tej trudnej sytuacji samodzielnie pokonać. Pomoc, która jest udzielana ma na celu uzupełnianie własnych uprawnień, zasobów i możliwości rodzin. Pomoc społeczna nie jest nastawiona na wyręczanie osób korzystających z pomocy w przezwyciężaniu ich trudnej sytuacji, ale na ich wspieranie, które powinno być dostosowane do możliwości danej rodziny, a także do możliwości finansowych gminy.

Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługuje osobom i rodzinom, których posiadane dochody nie przekraczają kryteriów dochodowych. Dla osoby samotnie gospodarującej jest nim dochód nie przekraczający kwoty 701 zł, natomiast dla osoby w rodzinie – kwota 528 zł. Natomiast w rodzinach rolniczych przyjmuje się, że z 1 ha przeliczeniowego uzyskuje się dochód miesięczny w wysokości 308 zł. Powyższe kryteria podlegają waloryzacji raz na 4 lata.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej w rodzinach ubiegających się o wsparcie oprócz spełnienia kryteriów dochodowych musi wystąpić co najmniej jeden z poniższych powodów ubiegania się o pomoc:

1. ubóstwo,
2. sieroctwo,
3. bezdomność,
4. bezrobocie,
5. niepełnosprawność,
6. długotrwała lub ciężka choroba,
7. przemoc w rodzinie,
8. potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi,
9. potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności,
10. bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych,
11. trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
12. alkoholizm lub narkomania,

13. zdarzenie losowe i sytuacja kryzysowa,

14. klęska żywiołowa lub ekologiczna.

Pomoc społeczna polega w szczególności na przyznawaniu i wypłacaniu świadczeń, pracy socjalnej, prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej, analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej, realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych, rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

Świadczenia z pomocy społecznej możemy podzielić na:

1) świadczenia pieniężne:

- zasiłek stały,
- zasiłek okresowy,
- zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy,
- zasiłek i pożyczka na ekonomiczne usamodzielnienie,
- pomoc na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki,
- świadczenie pieniężne na utrzymanie i pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego dla cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach,
- wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd;

2) świadczenia niepieniężne:

- praca socjalna,
- bilet kredytowany,
- składki na ubezpieczenie zdrowotne,
- składki na ubezpieczenia społeczne,
- pomoc rzeczowa, w tym na ekonomiczne usamodzielnienie,
- sprawienie pogrzebu,
- poradnictwo specjalistyczne,
- interwencja kryzysowa,
- schronienie,

- posiłek,
- niezbędne ubranie,
- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, w ośrodkach wsparcia oraz w rodzinnych domach pomocy.

Najczęstsze przyczyny ubiegania się o wsparcie z pomocy społecznej przedstawia poniższa tabela:

POWODY UDZIELENIA POMOCY I WSPARCIA	LICZBA RODZIN OGÓŁEM	
	ROK 2019	ROK 2020
długotrwała lub ciężka choroba	532	422
bezrobocie	577	492
niepełnosprawność	417	296
ubóstwo	208	130
bezradność w sprawach opiek.-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego - ogółem	389	105
potrzeba ochrony macierzyństwa	58	34
potrzeba ochrony macierzyństwa - w tym: potrzeba ochrony wielodzietności	104	21
alkoholizm	41	20
bezradność w sprawach opiek.-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego - ogółem - w tym: rodziny wielodzietne	389	14
trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	15	10
bezdomność	7	9
zdarzenie losowe	0	4
narkomania	0	1
przemoc w rodzinie	9	1

źródło: opracowania własne na podstawie sprawozdań MPiPS -03

W Gminie Kozuchów najczęściej występującymi przyczynami trudnej sytuacji życiowej osób i rodzin a jednocześnie powodami ubiegania się o pomoc społeczną, na przestrzeni 2019-2020 r. były kolejno: bezrobocie, długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność, ubóstwo, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego.

Powyższe zestawienie wskazuje, że rodziny w Gminie Kozuchów przejawiają problemy znacząco wpływające na degradację jej struktury. Duży odsetek osób ubiegających się o wsparcie z problemem długotrwałej choroby niepełnosprawności świadczy o tym, że są w Gminie Kozuchów rodziny wymagające z tego powodu

szczególne wsparcia. Wskazane dysfunkcje takie jak: bezrobocie, alkoholizm, przemoc bardzo często prowadzą do powstania problemu bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego. Bezradność oznacza brak umiejętności sprawowania opieki nad dziećmi, brak kompetencji wychowawczych, nieumiejętność prowadzenia gospodarstwa domowego. Podejmowanie działań na rzecz rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi jest traktowane przez służby społeczne priorytetowo, gdyż dotyczy to najmłodszych mieszkańców gminy tj. dzieci.

W latach 2018 – 2020 udzielono wsparcia w formie świadczeń pieniężnych i niepieniężnych następującej licznie rodzin:

Liczba środowisk objętych wsparciem w formie świadczeń pieniężnych					
Rok 2018		Rok 2019		Rok 2020	
Liczba rodzin	Liczba osób wchodzących skład rodziny	Liczba rodzin	Liczba osób wchodzących skład rodziny	Liczba rodzin	Liczba osób wchodzących skład rodziny
462	1094	432	1020	387	890

źródło: opracowania własne na podstawie danych OPS Kozuchów

Liczba środowisk objętych wsparciem w formie świadczeń niepieniężnych					
Rok 2018		Rok 2019		Rok 2020	
Liczba rodzin	Liczba osób wchodzących skład rodziny	Liczba rodzin	Liczba osób wchodzących skład rodziny	Liczba rodzin	Liczba osób wchodzących skład rodziny
207	617	204	542	237	538

źródło: opracowania własne na podstawie danych OPS Kozuchów

Analizując powyższe tabele można zauważyć, że liczba rodzin korzystających ze świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej ma tendencję spadkową. Natomiast korzystanie z pomocy w formie świadczeń niepieniężnych utrzymuje się na podobnym poziomie, jednakże z niewielką tendencją wzrostową.

Jedną z form pomocy finansowej, z której korzystają rodziny w Gminie Kozuchów zgodnie z przepisami ustawy o pomocy społecznej jest zasiłek stały. Przysługuje on pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub

całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód, lub dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie tj. 528 zł.

Liczba środowisk i kwota wsparcia w formie zasiłku stałego					
Rok 2018		Rok 2019		Rok 2020	
Kwota 632534		Kwota 594 524 zł		Kwota 533 975 zł	
Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
50	152	45	119	30	84

źródło: opracowania własne na podstawie danych OPS Koźuchów

Rodziny ubiegające się o wsparcie finansowe z Ośrodka Pomocy Społecznej mają możliwość również otrzymania zgodnie z przepisami ustawy o pomocy społecznej, zasiłku okresowego. Przysługuje on w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie. Zasiłek okresowy wypłaca się w kwocie nie niższej niż 50% różnicy pomiędzy wysokością kryterium dochodowego, a dochodem osoby/rodziny.

Liczba środowisk i kwota wsparcia w formie zasiłku okresowego					
Rok 2018		Rok 2019		Rok 2020	
Kwota 579496		Kwota 474 696		Kwota 484 763	
Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
239	685	215	623	195	539

źródło: opracowania własne na podstawie danych OPS Koźuchów

W celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej może być przyznany zasiłek celowy, w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu.

Liczba środowisk i kwota wsparcia w formie zasiłku celowego					
Rok 2018		Rok 2019		Rok 2020	
Kwota 95 112 zł		Kwota 92 270 zł		Kwota 112405,64 zł	
Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
230	504	230	511	210	492

źródło: opracowania własne na podstawie danych OPS Kozuchów

W szczególnie uzasadnionych przypadkach osoby albo rodziny o dochodach przekraczających kryterium dochodowe mogą ubiegać się o przyznanie specjalnego zasiłku celowego.

Liczba środowisk i kwota wsparcia w formie specjalnego zasiłku celowego					
Rok 2018		Rok 2019		Rok 2020	
Kwota 32222 zł		Kwota 31210 zł		Kwota 24 118 zł	
Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
63	118	70	137	52	85

źródło: opracowania własne na podstawie danych OPS Kozuchów

Podstawową formą pomocy ze strony Ośrodka Pomocy Społecznej w Kozuchowie w formie niepieniężnej jest praca socjalna. Jest to działalność zawodowa, która polega na prowadzeniu działalności w kierunku poprawy dobrobytu i jakości życia jednostki oraz rodzin. Jest to przede wszystkim stały kontakt z rodziną przeżywającą trudności, w tym trudności opiekuńczo – wychowawcze. Praca socjalna jest służbą drugiemu człowiekowi. Niesiona pomoc ma szczególnie na uwadze udzielanie wsparcia w trudach dnia codziennego osobom i rodzinom, które nie są w stanie samodzielnie tychże trudności przezwyciężyć. Pracownik socjalny wskazuje osobie lub rodzinie kierunki działań, mobilizuje do własnej aktywności, wzmacnia wiarę we własne siły, zapewnia możliwość korzystania z potrzebnego doradztwa oraz pomocy finansowej. Praca socjalna prowadzona jest między innymi w oparciu o kontrakt socjalny z klientem. Kontrakt socjalny to umowa

wsparcia zawarta pomiędzy pracownikiem socjalnym, a osobą ubiegającą się o pomoc. W kontrakcie określone są uprawnienia i zobowiązania stron umowy w ramach wspólnie podejmowanych działań zmierzających do poprawy trudnej sytuacji.

Poniższa tabela przedstawia rodziny i osoby objęte pracą socjalną w latach 2019-2020:

Liczba środowisk objętych wsparciem w formie pracy socjalnej			
Rok 2019		Rok 2020	
Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
258	659	198	496

źródło: opracowania własne na podstawie danych OPS Kozuchów

Osoby i rodziny znajdujące się w szczególnej sytuacji, jaką jest nieposiadanie ubezpieczenia zdrowotnego z różnych względów, mogą zwrócić się do tutejszego Ośrodka z wnioskiem o przyznanie bezpłatnych składek zdrowotnych. Prawo do bezpłatnych świadczeń zdrowotnych mają osoby, które spełniają kryterium dochodowe określone w ustawie o pomocy społecznej. Potwierdza się je decyzją administracyjną, ważną 90 dni od dnia złożenia wniosku. W przypadku udzielenia świadczeń w stanie nagłym, termin liczony jest od dnia rozpoczęcia udzielania świadczeń zdrowotnych.

Poniższa tabela przedstawia osoby objęte składkami w latach 2018-2020:

Liczba osób objętych wsparciem w formie bezpłatnych składek zdrowotnych	
Rok	Liczba osób
2018	23
2019	26
2020	31

źródło: opracowania własne na podstawie danych OPS Kozuchów

Analizując powyższą tabelę można zauważyć, że liczba osób, które ubiegają się o tę formę pomocy ma tendencję wzrostową. Częstą przyczyną braku ubezpieczenia zdrowotnego jest niepodjęcie zatrudnienia, nie posiadania prawa do emerytury lub renty oraz nie posiadanie statusu osoby bezrobotnej w Powiatowym Urzędzie Pracy. Brak posiadania statusu osoby bezrobotnej często wynika z tego, iż osoby niepracujące nie stawiają się w wyznaczonym terminie w Powiatowym Urzędzie Pracy.

Zgodnie z przepisami Ustawy o pomocy społecznej gmina ma obowiązek sprawienia pogrzebu osobie zmarłej. Sprawienie pogrzebu jest jednym ze świadczeń niepieniężnych przyznawanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Kozuchowie. Ośrodek organizuje pogrzeb, gdy osoba zmarła nie posiadała rodziny lub nie ma ona możliwości sprawienia pogrzebu. Organizacja pogrzebu odbywa się na zasadach określonych w uchwale, która określa szczegółowo zasady postępowania i finansowania. Pogrzeb organizowany jest zgodnie z wyznaniem zmarłego.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Kozuchowie w latach 2018-2020 objął wsparciem w tej formie pomocy następującą liczbę osób:

Rok	Liczba pogrzebów realizowanych przez OPS w Kozuchowie
	Liczba pochówków
2018	2
2019	7
2020	2

źródło: opracowania własne na podstawie danych OPS Kozuchów

Istotną pomocą dla rodzin zamieszkujących na terenie naszej Gminy jest pomoc przyznawana przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Kozuchowie w ramach wieloletniego programu **Pomoc Państwa w Zakresie Dożywiania**. Program przewiduje przyznawanie zasiłku celowego na zakup posiłku oraz żywności, a także realizację pomocy w formie zakupu bezpłatnych posiłków. Dożywianie dzieci i zapewnienie jednego gorącego posiłku dziennie osobom tego pozbawionym jest zadaniem własnym obowiązkowym Gminy. Ze środków przekazywanych w ramach Programu Gmina udziela wsparcia osobom spełniającym warunki do otrzymania pomocy, wskazanymi w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, oraz spełniającym kryterium dochodowe w wysokości 150% kryterium, o którym mowa w art. 8 w/w. ustawy. Z pomocy w formie posiłku mogą skorzystać dzieci uczęszczające do przedszkoli, szkoły podstawowej, szkoły ponadgimnazjalnej. Rodziny borykające się z problemami kwalifikującymi do przyznania pomocy zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, w szczególności osobom starszym, chorym i niepełnosprawnym mogą otrzymać wsparcie w formie posiłków, co dla wielu rodzin na terenie naszej Gminy jest dużym wsparciem. Rodziny mogą również liczyć na pomoc w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych. Realizacja

przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Kozuchowie pomocy w formie posiłku odbywa się poprzez prowadzenie dożywiania dla dzieci w placówkach edukacyjnych, dla dorosłych w punkcie wydawania posiłków w Wielobranżowej Spółdzielni Socjalnej „EDEN” lub poprzez dowóz do miejsca zamieszkania. Realizator zadania jest wyłaniany corocznie w wyniku postępowania konkursowego zgodnie z ustawą z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo Zamówieni Publicznych.

Liczba osób korzystających z pomocy w ramach wieloletniego programu Pomoc Państwa w Zakresie Dożywiania przedstawia się następująco:

Rok	Liczba osób objętych dożywianiem	
	Świadczenie pieniężne w postaci zasiłku celowego	Posiłek
2018	793	226
2019	694	198
2020	654	167

źródło: opracowanie własne na podstawie danych OPS w Kozuchowie

Ośrodek Pomocy Społecznej w celu wspierania rodzin z terenu Gminy Kozuchów współpracuje z Caritas Diecezji Zielonogórsko – Gorzowskiej, który przystąpił do Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014 - 2020 - Podprogramu 2020 współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym.

Program w swoich założeniach przewiduje wsparcie osób i rodzin najbardziej potrzebujących w sposób trwały i intensywny poprzez udzielanie im nieodpłatnej pomocy żywnościowej bez jakiegokolwiek dyskryminacji i z poszanowaniem godności osób uprawnionych. Pomoc w ramach Programu udzielana jest osobom, które z powodu trudnej sytuacji i niskich dochodów nie mogą zapewnić sobie odpowiedniego wyżywienia, których dochód nie przekracza 220% kryterium dochodowego uprawniającego do korzystania z pomocy społecznej. W latach 2018-2020r. z pomoc w formie żywności i działań dodatkowych dedykowanych przy tej formie wsparcia, skorzystała następująca liczba osób:

Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014 - 2020 - Podprogramu 2019		
Rok	Liczba zakwalifikowanych osób	Działania towarzyszące
2018 VIII. 2017 – V. 2018	341	1 warsztat dietetyczny 1 warsztat kulinarny
2019 VIII. 2018 – V. 2019	350	1 warsztat dietetyczny 1 warsztat kulinarny
2020 VIII. 2019 – V. 2020	423	Z powodu na ryzyko zachorowania na COVID-19 w 2020 r. działania te w 2020 r. nie były realizowane

źródło: opracowanie własne na podstawie danych OPS Koźuchów

W strukturach Ośrodka Pomocy Społecznej w Koźuchowie wyodrębniony jest Dział Świadczeń Rodziny, który zajmuje się realizacją ustaw: o świadczeniach rodzinnych; o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”; o pomocy osobom uprawnionym do alimentów; o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, zasiłków dla opiekunów, a także Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start”. Uzyskiwane świadczenia są dużym wsparciem dla rodzin zamieszkujących na terenie naszej Gminy. W 2020 r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Koźuchowie otrzymały nowe zadanie w związku z wprowadzeniem w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2020 r., poz. 1219 i 1378) nowych regulacji, zgodnie z dyspozycją zawartą w art. 411 ust. 10g- 10s burmistrz może upoważnić kierownika jednostki do prowadzenia postępowań i wydawania zaświadczeń dla osób fizycznych, które zamierzają składać wnioski o przyznanie dofinansowania z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej lub z Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w tym w ramach Programu „Czyste Powietrze”. Upoważnieni pracownicy Działu Świadczeń Rodziny przygotowują i opracowują zaświadczenia o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa, które jest wymagane do złożenia wniosku o dofinansowanie.

W Ośrodku Pomocy Społecznej w Koźuchowie realizowane są następujące świadczenia rodzinne:

- 1) zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego;

- 2) świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, specjalny zasiłek opiekuńczy oraz świadczenie pielęgnacyjne;
- 3) jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka;
- 4) świadczenie rodzicielskie.

Świadczenie w formie zasiłku rodzinnego przysługuje, jeżeli dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 674,00 zł, a w przypadku, gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności, jeżeli dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 764,00 zł. Zasiłek rodzinny przysługuje do ukończenia przez dziecko 18 roku życia lub nauki w szkole, jednak nie dłużej niż do ukończenia 21 roku życia, albo 24 roku życia, jeżeli kontynuuję naukę w szkole lub w szkole wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności. Świadczenie to przysługuje w wysokości:

- 95,00 zł na dziecko w wieku do ukończenia do 5. roku życia,
- 124,00 zł na dziecko w wieku powyżej 5. roku życia do ukończenia 18. roku życia,
- 135,00 zł na dziecko w wieku powyżej 18. roku życia do ukończenia 24. roku życia.

Okres zasiłkowy trwa od 1 listopada do 31 października następnego roku. Wnioski na nowy okres zasiłkowy można składać drogą elektroniczną od 1 lipca danego roku, a w wersji papierowej od 1 sierpnia danego roku.

Dodatki do zasiłku rodzinnego przysługują osobom uprawnionym do zasiłku rodzinnego w następującej formie:

- 1) Z tytułu urodzenia dziecka (jednorazowo) w wysokości 1000,00 zł,
- 2) Opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego w wysokości 400,00 zł miesięcznie (nie dłużej jednak niż przez okres 24 miesięcy, 36 miesięcy, jeżeli sprawowana jest opieka nad więcej niż jednym dzieckiem urodzonym podczas jednego porodu, 72 miesięcy, jeżeli sprawowana jest opieka nad dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności albo znacznym stopniu niepełnosprawności),
- 3) Samotnego wychowywania dziecka w wysokości 193,00 zł, w przypadku dziecka legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym

stopniu niepełnosprawności kwotę dodatku zwiększ się o 80,00 zł, nie więcej jednak niż 160,00 zł na wszystkie dzieci,

- 4) Wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej w wysokości 95,00 zł miesięcznie na trzecie i każde kolejne dzieci uprawnione do zasiłku rodzinnego,
- 5) Kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego w wysokości 90,00 zł miesięcznie na dziecko w wieku do ukończenia do 5. roku życia oraz 110,00 zł miesięcznie na dziecko w wieku powyżej 5. roku życia do ukończenia 24. roku życia,
- 6) rozpoczęcia roku szkolnego (jednorazowo) w wysokości 100,00 zł,
- 7) podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania – na dojazd w wysokości 69,00 zł miesięcznie i na zamieszkanie w wysokości 113,00 zł miesięcznie przez okres trwania nauki w szkole.

Realizacja zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku rodzinnego w 2019- 2020 latach przedstawiała się w następująco:

Forma wsparcia	Rok 2019		Rok 2020	
	Liczba świadczeń	Wyplacona kwota	Liczba świadczeń	Wyplacona kwota
Zasiłek rodzinny do ukończenia 5 roku życia (95 zł)	3 077	292.315 zł	2.399	227.905 zł
Zasiłek rodzinny powyżej 5. roku życia do ukończenia 18. roku życia (124,00 zł)	8 172	1.013,082 zł	6.618	820.515 zł
Zasiłek rodzinny powyżej 18. roku życia do ukończenia 21. roku życia (135,00 zł)	784	105.840 zł	719	97.065 zł
Zasiłek rodzinny powyżej 21. roku życia do ukończenia 24. roku życia (135,00 zł)	56	7.560 zł	51	6.885 zł
Urodzenia dziecka (1000,00 zł)	54	54.000 zł	39	39.000 zł
Opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego (400,00 zł)	137	52.105 zł	70	26.548 zł
Samotnego wychowywania dziecka (193,00 zł)	507	98.091 zł	453	87.429 zł
Kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego do 5 roku życia (90,00 zł)	80	7.200 zł	84	7.560 zł

Kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego powyżej 5 roku życia (110,00 zł)	688	75.590 zł	669	73 590 zł
Rozpoczęcia roku szkolnego (100,00 zł)	666	66.232 zł	595	59.358 zł
Podjęcia nauki w szkole poza miejscem zamieszkania – internat (113,00 zł)	49	5.537 zł	30	3.390 zł
Podjęcia nauki w szkole poza miejscem zamieszkania – dojazd (69,00 zł)	1 032	71.132 zł	1.101	75.969 zł
Wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej (95,00 zł)	2 047	194.465 zł	1.867	177.365 zł

źródło: opracowanie własne na podstawie danych OPS Kozuchów

W przypadku przekroczenia kryterium dochodowego uprawniającego do pobierania zasiłku rodzinnego i dodatków do zasiłku rodzinnego, świadczenia przyznawane są w niepełnej wysokości według zasady „złotówka za złotówkę”.

Kolejną z form wsparcia mieszkańców Gminy Kozuchów z Działu Świadczeń Rodziny jest zasiłek pielęgnacyjny. Przyznaje się go w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia osobie niepełnosprawnej opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji. Zasiłek pielęgnacyjny wynosi 215,84 zł miesięcznie. Świadczenie w formie zasiłku pielęgnacyjnego przysługuje: niepełnosprawnemu dziecku, osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności oraz osobie, która ukończyła 75 lat. Zasiłek ten przysługuje także osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia.

Rodziny w naszej Gminie mogą ubiegać się o specjalny zasiłek opiekuńczy, który przysługuje jeżeli łączny dochód rodziny osoby sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 764,00 zł. Świadczenie to przysługuje osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, a także małżonkom, jeżeli nie podejmują zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub rezygnują z zatrudnienia

lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Świadczenie pielęgnacyjne jako kolejna z form wsparcia przysługuje bez względu na dochody w rodzinie. Wypłacane jest klientom w związku z niepodjęciem lub rezygnacją z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji. Świadczenie to przysługuje matce albo ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka, osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Koźuchowie realizuje również zadanie jakim jest przyznawanie i wypłata zasiłków dla opiekunów, czyli osób, które utraciły prawo do świadczenia pielęgnacyjnego z dniem 1 lipca 2013 roku w związku z wygaśnięciem z mocy prawa decyzji przyznającej prawo do tego świadczenia.

Rodzina może ubiegać się o kolejną formę wsparcia jaką jest jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka. Świadczenie to przysługuje w kwocie 1000,00 zł na jedno dziecko jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 1922,00 zł. Jednorazowa zapomoga przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka. Prawo do tego świadczenia przysługuje, jeżeli kobieta pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu. Wnio-

sek o wypłatę jednorazowej zapomogi składa się w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka, a w przypadku, gdy wniosek dotyczy dziecka objętego opieką prawną, opieką faktyczną albo dziecka przysposobionego – w terminie 12 miesięcy od dnia objęcia dziecka opieką albo przysposobienia nie później niż do ukończenia przez dziecko 18. roku życia.

W dziale świadczeń rodzinnych mieszkańcy Gminy Kozuchów mogą ubiegać się o świadczenie rodzicielskie przysługujące: matce albo ojcu dziecka, opiekunowi faktycznemu dziecka w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7 roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego – do ukończenia 10 roku życia; rodzinie zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej zawodowej, w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego – do ukończenia 10 roku życia; osobie, która przysposobiła dziecko, w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7 roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego – do ukończenia 10 roku życia. Świadczenie rodzicielskie przysługuje przez okres:

- 52 tygodni – w przypadku urodzenia jednego dziecka przy jednym porodzie, przysposobienia jednego dziecka lub objęcia opieką jednego dziecka;
- 65 tygodni – w przypadku urodzenia dwojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia dwojga dzieci lub objęcia opieką dwojga dzieci;
- 67 tygodni – w przypadku urodzenia trojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia trojga dzieci lub objęcia opieką trojga dzieci;
- 69 tygodni – w przypadku urodzenia czworga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia czworga dzieci lub objęcia opieką czworga dzieci;
- 71 tygodni – w przypadku urodzenia pięciorga i więcej dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia pięciorga i więcej dzieci lub objęcia opieką pięciorga i więcej dzieci;

Świadczenie rodzicielskie przysługuje w wysokości 1000,00 zł miesięcznie; w razie urodzenia dziecka przez kobietę pobierającą zasiłek dla bezrobotnych w okresie, o którym mowa w art. 73 ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, lub w ciągu miesiąca po jego zakończeniu, lub w okresie przedłużenia zasiłku dla bezrobotnych na podstawie art. 73 ust. 3 tej ustawy, świadczenie rodzicielskie przysługuje jednemu z rodziców w wysokości różnicy między kwotą

świadczenia rodzicielskiego, a kwotą pobieranego przez kobietę zasiłku dla bezrobotnych pomniejszonego o zaliczkę na podatek dochodowy od osób fizycznych.

Od 1 stycznia 2017 r. obowiązują przepisy ustawy z 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. Z tytułu urodzenia się dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu przysługuje jednorazowe świadczenie w wysokości 4000,00 zł. Świadczenie przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka bez względu na dochód.

Zestawienie świadczeń rodzinnych			
Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń		
	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020
zasiłek rodzinny	13149	12089	9789
dodatek z tytułu urodzenia dziecka	61	54	39
dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	142	137	70
dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka	570	507	453
dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	953	768	753
dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	2266	2047	1867
dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	757	666	595
dodatek z tytułu podjęcia nauki poza miejscem zamieszkania	1060	1081	1131
jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	116	117	105
zasiłek pielęgnacyjny	8573	8477	7.969
specjalny zasiłek opiekuńczy	466	464	496
świadczenie pielęgnacyjne	951	882	944
świadczenie rodzicielskie	824	719	529

Za życiem	0	2	1
Zasiłek dla opiekunów osób niepełnosprawnych	252	192	116

źródło: opracowanie własne na podstawie danych OPS Kozuchów

Rodziny w Gminie Kozuchów mogą ubiegać się o świadczenia z funduszu alimentacyjnego. Świadczenia te przysługują osobie uprawnionej do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez Sąd. Świadczenie to rodzina otrzyma, jeżeli egzekucja świadczeń alimentacyjnych w okresie ostatnich dwóch miesięcy okazała się bezskuteczna, czyli nie wyegzekwowano pełnej należności z tytułu zaległych i bieżących zobowiązań alimentacyjnych. Fundusz alimentacyjny wypłacany jest do ukończenia przez osobę uprawnioną 18 roku życia albo w przypadku, gdy uczy się w szkole lub w szkole wyższej do ukończenia 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo. Świadczenia te przysługują, jeżeli dochód na osobę w rodzinie nie przekroczy - 800,00 zł, natomiast od 01.10.2020r.- 900,00 zł. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednak nie więcej niż 500,00 zł.

Ośrodek Pomocy Społecznej na przestrzeni 2018 -2020 roku w następujący sposób realizował powyższe świadczenie:

Fundusz alimentacyjny		
Rok	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń
2018	2073	695 832 zł
2019	1952	769 353 zł
2020	2.680	769.018,00 zł

źródło: opracowanie własne na podstawie danych OPS Kozuchów

Ośrodek Pomocy Społecznej w Kozuchowie prowadzi postępowania wobec dłużników alimentacyjnych, na mocy art. 6 ustawy z dnia 7 września 2007 o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Celem zwiększenia skuteczność egzekucji, Ośrodek Pomocy Społecznej w Kozuchowie współpracuje min. z biurami informacji dłużników, rejestru „InfoMonitor”, rejestru „ERIF”, Krajowego Biura Informacji Gospodarczej S.A. oraz Krajowej Informacji Długów Telekomunikacyjnych Biura Informacji Gospodarczej S.A., gdzie informacje na temat zadłużeń dłużników przekazywane są regularnie co 2 tygodnie

i każdorazowo w wyjątkowych sytuacjach takich jak zgon, czy spłata całkowita dokonana przez dłużnika alimentacyjnego.

Od 1 kwietnia 2016 r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Kozuchowie realizuje ustawę o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci. Program „Rodzina 500+” jest finansowym fundamentem wsparcia rodzin w częściowym pokryciu wydatków związanych z wychowaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych. Zgodnie ze zmianami wprowadzonymi w programie „Rodzina 500+” od 1 lipca 2019 r. przestało obowiązywać kryterium dochodowe i świadczenie wychowawcze przysługuje na każde dziecko do ukończenia 18 roku życia, bez względu na dochód osiągnięty na rodzinę. świadczenie to znacząco wpłynęło na poprawę funkcjonowania rodzin w Polsce jak i w Gminie Kozuchów.

Realizacja świadczeń wychowawczych w Gminie Kozuchów w latach 2018-2020 przedstawiała się następująco:

Świadczenie wychowawcze				
Rok	Liczba rodzin	Liczba wypłaconych świadczeń	Liczba świadczeń (świadczeniobiorców)	Kwota świadczeń
2018	1 025	19 146	1 827	9 573 000,00
2019	1 318	24 388	2 620	12 194 000,00
2020	1 626	30 163	2 689	15 081 500,00

źródło: opracowanie własne na podstawie danych OPS Kozuchów

Od 1 lipca 2018 r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Kozuchowie realizuje rządowy program „Dobry start”. Świadczenie "Dobry Start" przysługuje raz w roku na rozpoczynające rok szkolny dzieci do ukończenia 20 roku życia. Dzieci niepełnosprawne uczące się w szkole otrzymują je do ukończenia przez nie 24 roku życia. Rodziny otrzymują świadczenie bez względu na dochód. Świadczenie umożliwia rodzinie zakup części artykułów niezbędnych do zaspokojenia potrzeb dziecka, związanych z rozpoczęciem nauki.

Realizacja świadczeń „Dobry start” przedstawiała się następująco:

Świadczenie „Dobry start”		
Rok	Liczba przyznanych świadczeń	Kwota wypłaconych świadczeń
2018	1901	570300.00
2019	1875	562500.00
2020	1887	566100.00

źródło: opracowanie własne na podstawie danych OPS Kozuchów

Na terenie Gminy Kozuchów możemy zauważyć środowiska rodzinne, które są zagrożone wykluczeniem społecznym. Wobec tego Ośrodek Pomocy Społecznej jest inicjatorem i koordynatorem działań o charakterze pomocowym na rzecz osób i również rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym. Rodziny z trudnościami opiekuńczo - wychowawczymi stanowią znaczną część klientów pomocy społecznej. Niezaradność rodziców w opiece nad dziećmi często wiąże się z różnymi dysfunkcjami m. in. są to: problemy w pełnieniu ról w rodzinie, uzależnienia, przemoc domowa, niedojrzałość emocjonalna, niezaradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego, niski poziom radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych, niskimi kompetencjami społecznymi.

Obowiązek wspierania rodziny oraz organizacja pieczy zastępczej w zakresie ustawowym spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej. Ustawa określa podział kompetencji, w tym działań i zadań pomiędzy samorządami, który przedstawia się następująco:

GMINA	POWIAT
<ul style="list-style-type: none"> • Profilaktyka – wspieranie rodziny • Asystent rodziny • Placówki wsparcia dziennego • Rodziny wspierające • Inne podmioty lub instytucje działające na rzecz dziecka i rodziny 	<ul style="list-style-type: none"> • Piecza zastępcza i instytucjonalna • Usamodzielnienie pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej • Adopcje • Rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka • Placówki opiekuńczo – wychowawcze • Usamodzielnienie • Organizator rodzinnej pieczy zastępczej (koordynator) • Rodziny pomocnicze

Zadaniem ustawowym gminy jest wprowadzenie asystenta rodziny do bezpośredniej pracy z rodziną przeżywającą trudności. Asystent rodziny jest codziennym towarzyszem rodziny. Jest to osoba, która przez pewien okres wspiera rodzinę, aby samodzielnie mogła pokonywać trudności życiowe. Asystenci rodziny swoją pracę wykonują w oparciu o Ustawę o Wspieraniu Rodziny i Systemie Pieczy Zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 r. Celem pracy asystenta rodziny jest poprawa funkcjonowania rodziny w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej oraz wspomaganie rodziny w trudach dnia codziennego. Osoby wspierające, przez swoją pracę dążą do osiągnięcia przez rodzinę takiego poziomu stabilności życiowej i odpowiedzialności, aby ta mogła samodzielnie

funkcjonować oraz wychowywać dzieci.

Do zadań asystentów rodziny należy przede wszystkim:

- Udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w znalezieniu pracy zarobkowej, podnoszeniu kwalifikacji zawodowych;
- Udzielanie pomocy rodzinom w nabywaniu lub podnoszeniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
- Prowadzenie poradnictwa i edukacji dla rodzin będących w trudnej sytuacji życiowej oraz udzielanie informacji na temat pomocy świadczonej przez różne instytucje rządowe, samorządowe i organizacje pozarządowe;
- Udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych;
- Udzielanie pomocy rodzicom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych i podnoszeniu ich kompetencji opiekuńczych;
- Udzielanie wsparcia dzieciom;
- Podejmowanie działań profilaktycznych, a także interwencyjnych dotyczących bezpieczeństwa dzieci i rodzin w sytuacjach kryzysowych;
- Realizacja planu pracy z rodziną;
- Wspieranie aktywności społecznej rodzin

W Ośrodku Pomocy Społecznej w Kozuchowie pracuje trzech asystentów rodziny zatrudnionych w pełnym wymiarze czasu pracy. Wsparcie rodzin z Gminy Kozuchów na przestrzeni 2018-2020 roku przedstawia się następująco:

Rok	Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny
2018	48
2019	40
2020	42

źródło: opracowanie własne na podstawie danych OPS Kozuchów

Rok	Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny z podziałem na miejsce zamieszkania	
	Miasto	Gmina
2018	29	19
2019	27	13
2020	30	12

źródło: opracowanie własne na podstawie danych OPS Kozuchów

Rok	Liczba rodzin, z którymi zakończono współpracę			
	Ze względu na osiągnięcie efektów współpracy	Ze względu na zmianę miejsca zamieszkania	Ze względu na rezygnację ze współpracy z asystentem rodziny	Ogółem
2018	16	0	3	19
2019	2	2	2	6
2020	10	0	2	12

źródło: opracowanie własne na podstawie danych OPS Kozuchów

Podstawowym kryterium skierowania rodziny przez pracownika socjalnego do współpracy z asystentem są występujące problemy opiekuńczo – wychowawcze. Jednak w każdym środowisku diagnozuje się niekorzystne zjawiska społeczne, które tym problemom współtowarzyszą. Asystenci rodziny w ramach prowadzonych działań współpracują z pracownikami socjalnymi, psychoterapeutą, przewodniczącą Gminnej Komisji Do Spraw Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przewodniczącą Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Współpraca odbywa się również z kuratorami, dzielnicowymi, pedagogami i wychowawcami szkół oraz przedszkoli znajdujących się na terenie Gminy Kozuchów. Ponadto asystenci są w kontakcie z kardą placówek z poza Gminy, w których rodziny otrzymały wsparciem. W ramach swoich obowiązków asystenci rodziny prowadzą również stosowną dokumentację, która pozwala na uporządkowanie pracy, diagnozę rodziny, ustalenie celów oraz dokonania oceny sytuacji rodziny tj:

- zgoda na podjęcie współpracy z asystentem rodziny,
- plan pracy z rodziną,
- sprawozdanie półroczne z pracy z asystenta rodziny,
- dziennik pracy asystenta rodziny,
- karta pracy asystenta rodziny,
- karta informacyjna dotycząca rodziny,
- oświadczenie o wyrażeniu zgody na przetwarzanie danych,
- wniosek o zakończenie objęcia rodziny wsparciem asystenta rodziny,
- karta monitoringu,
- karta świadczonych usług asystenta rodziny,
- zasady współpracy z asystentem rodziny.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy również współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, albo w rodzinnym domu dziecka. Gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 10 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 30 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 50 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Gmina Kozuchów partycypuje w kosztach utrzymania dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej i rodzinnej pieczy zastępczej, ponosząc następujące wydatki:

Rok	Rodzinna piecza zastępcza		
	Odpłatność za pobyt 10 %	Odpłatność za pobyt 30 %	Odpłatność za pobyt 50 %
2019	6.212,62	10.824,07	105.896,01
2020	11.932,92 zł	12.199,95 zł	96.782,74 zł

źródło: opracowanie własne na podstawie danych OPS Kozuchów

Rok	Instytucjonalna piecza zastępcza		
	Odpłatność za pobyt 10 %	Odpłatność za pobyt 30 %	Odpłatność za pobyt 50 %
2019	15.696,97	15.736,93	191.809,48
2020	7.232,54 zł	52.493,16 zł	160.182,65 zł

źródło: opracowanie własne na podstawie danych OPS Kozuchów

Czynniki dysfunkcyjne, które negatywnie wpływają na funkcjonowanie rodziny nakładają na szeroko rozumianą kadrę pomocy społecznej stosowanie pracy socjalnej ukierunkowanej na zmiany negatywnych zachowań i poszukiwanie rozwiązań trudnej sytuacji życiowej. W sytuacjach kryzysowych, gdy rodzina nie jest w stanie poradzić sobie z problemami zachodzi konieczność udzielenia jej pomocy. Mieszkańcy Gminy Kozuchów mogą skorzystać ze wsparcia zatrudnionego od 2018 r. w Ośrodku Pomocy Społecznej w Kozuchowie psychoterapeuty. Pomoc udzielana ze strony psychoterapeuty ma szerokie

spektrum. Usługi psychoterapeuty są bardzo dużym wsparciem dla osób z różnych środowisk. Szczególnym atutem tej formy pomocy jest możliwość uzyskania wsparcia, bez konieczności wyjazdu poza teren Gminy Kozuchów.

Zestawienie osób, które skorzystały z poradnictwa w OPS w Kozuchowie w latach 2018-2020 przedstawia poniższa tabela:

Liczba środowisk objętych wsparciem w formie poradnictwa specjalistycznego			
Rok	Liczba osób ogółem	Dorośli	Dzieci
2018	359	153	206
2019	328	89	239
2020	364	239	125

źródło: opracowanie własne na podstawie danych OPS Kozuchów

Rodzaje udzielonej pomocy przez psychoterapeutę w latach 2018-2020 przedstawia poniższa tabela:

Wsparcie świadczone przez psychoterapeutę w Ośrodku Pomocy Społecznej w Kozuchowie				
Lp.	Rodzaj	Liczba konsultacji w roku 2018	Liczba konsultacji w roku 2019	Liczba konsultacji w roku 2020
1	Psychoterapia dorośli	298	554	109
2	Psychoterapia dzieci i młodzieży	479	444	122
3	Terapie osób uzależnionych od alkoholu	228	143	113
4	Terapie osób uzależnionych od środków psychoaktywnych	141	82	8
5	Terapie osób uzależnionych behawioralnie (hazard, telefon komputer gry)	24	24	3
6	Zajęcia w centrum placówek opiekuńczo - wychowawczych w Kozuchowie z profilaktyki uzależnień	2	12	12
7	Konsultacje psychoterapeutyczne w miejscu zamieszkania podopiecznych	104	73	4
8	Profilaktyczne warsztaty w szkołach	144	2	0

źródło: opracowanie własne na podstawie danych OPS Kozuchów

Niska liczba konsultacji w roku 2020 spowodowana była pandemią wirusa COVID – 19.

Istotną formą pomocy realizowaną przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Kozuchowie na podstawie uchwały nr XVIII/141/04 Rady Miejskiej w Kozuchowie z dnia 25 czerwca 2004 r. są usługi opiekuńcze. Przyznawane są osobom, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych. Usługi opiekuńcze świadczone są w środowisku zamieszkania osób wymagających wsparcia. Obejmują one pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, podstawową opiekę higieniczną zaleconą przez lekarza oraz zapewnienie kontaktu z otoczeniem. Niniejsza forma wsparcia obejmuje osoby samotne oraz osoby, które mają rodziny, ale nie może ona świadczyć tej formy pomocy w wystarczającym stopniu ze względu na aktywność zawodową, odległe miejsce zamieszkania od osoby wymagającej pomocy. Wsparcie w formie usług opiekuńczych na duży wpływ na funkcjonowanie rodzin w Gminie Kozuchów. Wśród wielu zadań jakie ma opiekunka domowa, mają one również za zadanie zapobiegać wykluczeniu społecznemu osób starszych, niepełnosprawnych. Usługi opiekuńcze w Gminie Kozuchów są świadczone przez 12 opiekunek domowych zatrudnionych w tutejszym Ośrodku.

Zestawienie osób objętych pomocą w formie usług opiekuńczych w latach 2018-2020 przedstawia poniżej tabela:

Liczba rodzin korzystających z usług opiekuńczych w środowisku domowym	
Rok	Liczba osób ogółem
2018	71
2019	86
2020	76

źródło: opracowanie własne na podstawie danych OPS Kozuchów

W przypadku, gdy nie można zapewnić osobie starszej, niepełnosprawnej niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania, osoba ta może ubiegać się o skierowanie do domu pomocy społecznej. Podstawą do skierowania osoby do domu pomocy społecznej jest niepełnosprawność, trudna sytuacja socjalno-bytowa, długotrwała choroba. Dofinansowanie kosztów pobytu w domach pomocy społecznej jest zadaniem wymagającym dużych nakładów finansowych. Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej koszty pobytu w domu pomocy społecznej pokrywa mieszkaniec w wysokości 70%

swojego dochodu. Pozostałą kwotę do wysokości całkowitych kosztów utrzymania w placówce dopłaca rodzina i gmina.

Kolejną bardzo istotną formą wsparcia rodzin borykających się z problemem niepełnosprawności, są specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Pomocą tą w Gminie Kozuchów objęte są w szczególności dzieci. Ta forma pomocy należy do zadań zleconych realizowanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Kozuchowie. Pomoc realizowana jest przez specjalistów odpowiednio dobranych ze względu na potrzeby dzieci niepełnosprawnych. Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi w Gminie Kozuchów są realizowane przez terapeutów wyłonionych w wyniku zapytanie ofertowego, którzy spełniają wymogi określone w rozporządzeniu Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005r. Pomoc w formie tych usług jest odpłatna, o ile dochód na osobę w rodzinie przekroczy kwotę kryterium osoby samotnie gospodarującej tj. 701 zł. Specjalistyczne usługi opiekuńcze w Gminie Kozuchów są realizowane od 2013 r. Na przestrzeni 2018-2020 roku były realizowane w zakresie logopedii, rehabilitacji sensorycznej, rehabilitacji ruchowej.

Poniższa tabela przedstawia liczbę osób objętych tą formą pomocy w latach 2019-2020:

Liczba osób korzystających ze specjalistycznych usług opiekuńczych	
Rok	Liczba osób ogółem
2018	6
2019	7
2020	5

źródło: opracowanie własne na podstawie danych OPS Kozuchów

W obecnej sytuacji demograficznej naszego kraju (starzenie się społeczeństwa) należy podjąć wszelkie działania promujące rodzicielstwo. Jednym z nich jest Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny, która jest systemem zniżek dla rodzin wielodzietnych i przysługuje niezależnie od dochodu rodzinom z przynajmniej trójką dzieci. Ta forma pomocy jest realizowana w Ośrodku Pomocy Społecznej w Kozuchowie. Posiadacze Karty Dużej Rodziny mają możliwość korzystania z katalogu ofert kulturalnych, rekreacyjnych, transportowych na terenie całego kraju. O Kartę Dużej Rodziny może ubiegać się każdy członek rodziny, w której rodzic (rodzice) lub małżonek rodzica mają na utrzymaniu

przynajmniej troje dzieci, czyli: ojciec i matka, macocha lub ojczym (małżonek jednego z rodziców), dzieci. Kartę mogą dostać także rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka. Karta jest przyznawana niezależnie od dochodu w rodzinie. Od 1 stycznia 2019 roku Kartę Dużej Rodziny mogą uzyskać również rodzice, którzy kiedykolwiek mieli na utrzymaniu co najmniej troje dzieci. Aby dostać Kartę Dużej Rodziny rodzice nie mogą być pozbawieni – w stosunku do co najmniej trojga dzieci – władzy rodzicielskiej ani ograniczeni we władzy rodzicielskiej przez umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej.

Poniższa tabela prezentuje zestawienie wydanych Kart Dużej Rodziny w latach 2018-2020 r.:

Liczba wydanych Kart Dużej Rodziny		
Rok	Liczba rodzin wielodzietnych, którym wydano KDR	Liczba osób, którym wydano KDR
2018	25	114
2019	175	432
2020	62	180

źródło: opracowanie własne na podstawie danych OPS Kozuchów

Istotnym aspektem pomocy osobom, a w szczególności rodzinom jest aktywizacja zawodowa, która w znacznym stopniu może zapobiec wykluczeniu społecznemu. Pracownicy socjalni oraz asystenci rodziny w ramach swoich działań mobilizują swoich podopiecznych do podjęcia zatrudnienia oraz podnoszenia kwalifikacji zawodowych przez udział w różnych kursach i warsztatach. Ośrodek Pomocy Społecznej w Kozuchowie również w ramach aktywacji zawodowej i społecznej osób podlegających wykluczeniu społecznemu współpracuje z Centrum Integracji Społecznej funkcjonującym na terenie Kozuchowa. Kluczowym narzędziem stosowanym w CIS jest Indywidualny Program Zatrudnienia Socjalnego, rodzaj dwustronnej umowy pomiędzy CIS, a uczestnikiem. Na podstawie umowy uczestnik realizuje program integracji społecznej i zawodowej, obejmujący różnorodne formy zajęć indywidualnych i grupowych, mających na celu „odbudowanie i podtrzymanie umiejętności uczestniczenia w życiu społeczności lokalnej i pełnienia ról społecznych (...) oraz zdolności do samodzielnego świadczenia pracy”. Są to przede wszystkim warsztaty, przyuczające do pracy w zawodzie, warsztaty psychoedukacyjne, aktywizujące, grupy wsparcia, indywidualne grupy wsparcia z elementami terapii, zajęcia z przedsiębiorczości i spółdzielczości socjalnej, oraz kursy

zawodowe. CIS współpracuje z Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Kozuchowie na podstawie porozumienia, w ramach którego kieruje do realizacji Indywidualnego Programu Zatrudnienia Socjalnego. Uczestnictwo tych osób jest finansowane ze środków Funduszu Pracy.

Uczestnikiem CIS może zostać osoba, która z różnych przyczyn ma problemy ze znalezieniem pracy, a w związku z tym trudno jej samodzielnie zaspokoić podstawowe potrzeby, jej sytuacja życiowa jest ciężka, a normalne funkcjonowanie w społeczeństwie jest zaburzone. Zgodnie z ustawą o zatrudnieniu socjalnym wnioskować o przyjęcie do programu Centrum Integracji Społecznej mogą:

- osoby długotrwale bezrobotne (12 miesięcy rejestracji w PUP w przeciągu 24 miesięcy), w tym także studenci studiów zaocznych;
- niepełnosprawni w stopniu lekkim i umiarkowanym;
- osoby korzystające z pomocy społecznej;
- bezdomni realizujący program wychodzenia z bezdomności;
- osoby uzależnione od alkoholu lub narkotyków po zakończeniu terapii;
- uchodźcy;
- osoby zwalniane z zakładów karnych;
- osoby znajdujące się w ciężkiej sytuacji życiowej, zagrożone wykluczeniem.

Ośrodek Pomocy Społecznej skierował następującą liczbę osób do CIS w latach 2018-2020:

Liczba osób kierowanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Kozuchowie do Centrum Integracji Społecznej	
2018	25
2019	26
2020	21

Dodatkowym wsparciem finansowym dla rodzin w Gminie Kozuchów są dodatki mieszkaniowe, które przyczyniają się do obniżenia wydatków związanych z utrzymaniem mieszkania. Dodatek mieszkaniowy przysługuje osobom posiadającym tytuł prawny do lokalu, w którym zamieszkują oraz osobom zajmującym lokal bez tytułu prawnego, oczekującym na przysługujący im lokal zamienny lub socjalny. Przyznaje się go na okres 6 m-cy, licząc od pierwszego dnia miesiąca następującego po dniu złożenia wniosku. Dodatek mieszkaniowy przysługuje osobom, jeżeli średni miesięczny dochód na jednego

członka gospodarstwa domowego w okresie 3 m-cy poprzedzających datę złożenia wniosku nie przekracza 175% kwoty najniższej emerytury w gospodarstwie jednoosobowym i 125% tej kwoty w gospodarstwie wieloosobowym, obowiązującej w dniu złożenia wniosku.

Osoby otrzymujące dodatek mieszkaniowy mogą również ubiegać się o wsparcie w formie dodatku energetycznego, który przyznawany jest w drodze decyzji.

Problem przemocy dotyka rodziny zamieszkujące na terenie Gminy Koźuchów niezależnie od wykształcenia, statusu ekonomicznego czy też wykonywanego zawodu. Rodziny dotknięte przemocą otrzymują pomoc i wsparcie w ramach prac grup roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego w Koźuchowie. Zespół Interdyscyplinarny w Koźuchowie został powołany na podstawie zapisu w art. 9a Ustawy o Przeciwdziałaniu Przemocy w Rodzinie z dnia 29 lipca 2005 roku przez Burmistrza Koźuchowa. Zespół Interdyscyplinarny to grupa specjalistów z różnych instytucji, łączących swoją wiedzę, umiejętności oraz możliwości wynikające z instytucji którą reprezentują, podejmują współpracę i skoordynowane działania mające na celu niesienie pomocy osobom krzywdzonym oraz przeciwdziałanie zjawiska przemocy. Ośrodek Pomocy Społecznej w Koźuchowie zapewnia obsługę organizacyjno – techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Na spotkaniach grupy roboczej przedstawiciele: Policji, oświaty, ośrodka pomocy, ochrony zdrowia, Gminnej Komisji Do Spraw Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wspólnie z osobą, która jest dotknięta przemocą w rodzinie opracowują indywidualny plan pomocy. Działania podejmowane są także wobec osób stosujących przemoc w rodzinie w ramach procedury „Niebieskiej Karty”.

Poniższa tabela przedstawia zestawienie zarejestrowanych „Niebieskich Kart” w latach 2018-2020.

Procedury „Niebieskiej Karty”	
Rok	Liczba zarejestrowanych „Niebieskiej Karty”
2018	61
2019	64
2020	72

źródło: opracowanie własne na podstawie danych OPS Koźuchów

Niepokojąca jest sytuacja, że z roku na rok liczba procedur „Niebieskiej Karty” wzrasta, co stawia nowe wyzwania przed służbami pomocowymi.

Rodzinie w przewyciężaniu trudności, kryzysów pomaga również Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kozuchowie. Jest ona powoływana na podstawie art. 4¹ ust 3 Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. W skład Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wchodzi osoby przeszkolone w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Aktualnie w Gminie Kozuchów komisja liczy 7 osób. Wniosek o zastosowanie przymusowego leczenia odwykowego od alkoholu do GKRPA w Kozuchowie może złożyć każdy.

Poniższa tabela przedstawia zestawienie wniosków, które wpływały do Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kozuchowie w latach 2018-2020:

Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych			
Rok	Liczba wniosków o leczenie odwykowe ogółem	Liczba wniosków skierowanych do Sądu	Liczba osób podejmujących leczenie w warunkach dobrowolności, pouczonych
2018	55	24	31
2019	50	12	38
2020	44	12	32

źródło: opracowanie własne na podstawie danych OPS Kozuchów

IV. ZASOBY INSTYTUCJONALNE GMINY KOŻUCHÓW DZIAŁAJĄCE NA RZECZ WSPIERANIA RODZIN

Dużym wsparciem dla dzieci wychowujących się w rodzinach dysfunkcyjnych są działające na terenie Miasta i Gminy Koźuchów świetlice środowiskowe. Na terenie miasta Koźuchów funkcjonują świetlice:

- w Szkole Podstawowej nr 1 w Koźuchowie;
- W Fili Szkoły Podstawowej nr 1 ul. Anny Haller;
- w Szkole Podstawowej nr 2 w Koźuchowie;
- „Kraina Elfów” przy ul. Plac Matejki 3, prowadzona wspólnie z Parafialnym Zespołem Caritas.

Na terenie sołectw dzieci mogą uzyskać wsparcie w następujących Świetlicach:

- W miejscowości Lasocin gdzie świetlica mieści się w byłym budynku szkoły podstawowej;
- W miejscowości Solniki gdzie świetlica mieści się w byłym budynku szkoły podstawowej;
- W miejscowości Mirocin Dolnym gdzie świetlica mieści się w budynku szkoły podstawowej;
- W miejscowości Stypułów gdzie świetlica mieści się w budynku szkoły podstawowej;
- W miejscowości Broniszów – gdzie świetlica mieści się w budynku biblioteki.

Do świetlic uczęszczają dzieci w wieku od 6 do 16 roku życia, wychowujące się w warunkach niekorzystnych dla ich rozwoju. Podstawowym celem działania Świetlic Środowiskowych jest stworzenie dzieciom bezpiecznego miejsca i możliwości spędzania czasu wolnego od ryzykownych zjawisk, a także doraźna pomoc w rozwiązywaniu podstawowych trudności funkcjonowania społecznego, szkolnego, osobistego i emocjonalnego. Świetlice są placówkami wsparcia dziennego i postępowanie z wychowankami ma charakter wieloaspektowych działań opiekuńczo – wychowawczych, realizowanych poprzez:

1. *zajęcia opiekuńczo wychowawcze* (zajęcia: artterapeutyczne, kulinarne, sportowe, komputerowe; warsztaty tematyczne)
2. *zajęcia profilaktyczno – terapeutyczne* (zajęcia profilaktyczne obejmujące zagadnienia uzależnienia od alkoholu, nikotyny, internetu,);

3. *zajęcia reedukacyjne* (pomoc w odrabianiu zadań domowych, zajęcia korekcyjno – kompensacyjne, gry i zabawy rozwijające logiczne myślenie, wyjazdy do kina , teatru, wycieczki krajoznawcze).

Wszystkie świetlice oprócz” Krainy Elfów” pracują po 2 godziny dziennie po południu, od godziny 14.00 do 16.00 lub od 15.00 do 17.00. Świetlica „Kraina Elfów” otwarta jest przez 4 godziny dziennie od 15 do 19.

Przebieg procesu edukacji jest bardzo ważnym czynnikiem mającym wpływ na funkcjonowanie rodziny. W Gminie Kozuchów znajdują się trzy publiczne szkoły podstawowe, z czego dwie na terenie miasta Kozuchów i jedna na terenie wiejskim w miejscowości Mirocinie Dolnym. W miejscowości Stypułów funkcjonuje niepubliczna szkoła podstawowa. Na terenie Gminy Kozuchów znajdują się trzy publiczne przedszkola, trzy przedszkola prywatne oraz jeden żłobek.

Znaczący wpływ na rozwój kultury w Gminie Kozuchów ma Centrum Kultury. Centrum swoją siedzibę ma w Zamku Książąt Piastowskich, przy ul. Klasztornej 14, co jest również atutem turystycznym. Początki działalności domu kultury w Kozuchowie sięgają lat 70. W Ośrodku działa wiele sekcji tematycznych, gdzie organizowane są zajęcia dla dzieci i młodzieży oraz seniorów. Centrum Kultury w Kozuchowie organizuje festyny, imprezy kulturalne, wystawy, wernisaże, zajęcia w czasie wakacji i ferii zimowych, różnego rodzaju konkursy, koncerty, występy kabaretów, obchody świąt historycznych, lokalnych.

Ważnym zasobem Gminy Kozuchów, wpływającym na rozwój rodziny jest funkcjonowanie Biblioteki Miejskiej. Biblioteka jest samorządową instytucją kultury, której organizatorem jest Gmina Kozuchów. Główna siedziba Biblioteki Miejskiej mieści się w Centrum Kultury Zamek w Kozuchowie przy ulicy Klasztornej 14. Biblioteka Główna, posiada oddział wypożyczalni dla dorosłych oraz oddział dla dzieci. Biblioteka Miejska w Kozuchowie ma 8 filii, w tym jedna filia miejska i siedem na terenie sołectw mieszczące się:

- w Kozuchowie przy ulicy 22 lipca 1807
- w Stypułowie przy szkole podstawowej
- w Solnikach

- w Studzieńcu
- w Mirocinie Średnim
- w Broniszowie
- w Lasocinie
- w Książu Śląskim

We wszystkich bibliotekach można wypożyczyć książki z różnych dziedzin. W większości filii jest możliwość skorzystania z bezpłatnego internetu. Ponadto w bibliotekach prowadzone są zajęcia kulturalno – oświatowe, zajęcia i konkursy plastyczne. Organizowane są gry i zabawy dla dzieci i młodzieży oraz wystawy. Dzięki funkcjonowaniu bibliotek na terenach wiejskich w znaczącym stopniu wpływa to na zmniejszenie poziomu wykluczenia społecznego tej grupy ludności.

Znaczącym elementem zasobów instytucjonalnych Gminy Kozuchów jest Komisariat Policji, znajdujący się na terenie miasta. Do działań podejmowanych przez funkcjonariuszy Komisariatu Policji w Kozuchowie na rzecz wspierania rodziny, można zaliczyć:

- monitorowanie sytuacji w rodzinach wychowujących dzieci i zagrożonych licznymi dysfunkcjami, szczególnie poza godzinami pracy innych instytucji;
- podejmowanie działań chroniących osoby doświadczające przemocy w ramach procedury Niebieskie Karty;
- podejmowanie działań z zakresu profilaktyki uzależnień (spotkania edukacyjne dla uczniów, kadry pedagogicznej).

V. ANALIZA SWOT

Analiza SWOT (Strengths – mocne strony, Weaknesses – słabe strony, Opportunities – szanse, Threats – zagrożenia) pozwala na analizę zasobów i braków w zakresie wspierania rodziny w Gminie Kozuchów.

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • Dobre rozeznanie w środowisku lokalnym, znajomość problemów; • Wykwalifikowana kadra działająca na rzecz wspierania rodzin; • Funkcjonowanie świetlic środowiskowych; • Zatrudnienie asystentów rodziny w zadaniowym systemie czasu pracy; • Zatrudnienie psychoterapeuty w tut. OPS; • Działanie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie; • Działanie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych; • Opracowanie Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych; • Poradnia Rodzinna przy parafii; • Organizacja warsztatów „Szkoła dla Rodziców i Wychowawców” na terenie Gminy Kozuchów; • Działalność Caritas; • Działalność Między Gminnego Centrum Integracji Społecznej; 	<ul style="list-style-type: none"> • Brak Rodzin Wspierających; • Wyuczona bezradność i roszczeniowość, uzależnienie od pomocy instytucjonalnej (głównie w kwestii finansowej); • Niski poziom kompetencji opiekuńczo – wychowawczych; • Niewystarczająca ilość mieszkań socjalnych i chronionych; • Brak punktu Powiatowego Urzędu Pracy na terenie Gminy Kozuchów; • Mała ilość dużych zakładów pracy; • Mała liczba ofert pracy dla osób z wyższym wykształceniem; • Trudności z dojazdami ze wsi do miasta; • Niski poziom działalności na rzecz osób niepełnosprawnych; • Mała oferta zajęć popołudniowych dla dzieci i młodzieży; • Mała liczba miejsc przeznaczonych typowo dla młodzieży; • Mała liczba kandydatów do pełnienia funkcji rodzin zastępczych; • Duża liczba rodzin dysfunkcyjnych; • Trudności w dostępie do poradnictwa specjalistycznego;

Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • Tworzenie nowych miejsc pracy; aktywizacja zawodowa osób długotrwale bezrobotnych; • Tworzenie nowych linii autobusów szczególnie z uwzględnieniem wsi; • Wzbogacenie oferty zajęć pozaszkolnych dla dzieci i młodzieży; • Uwrażliwienie społeczeństwa na temat problemów osób niepełnosprawnych; • Uwrażliwienie społeczeństwa na temat problemów występujących w rodzinach dysfunkcyjnych; • Korzystanie z dobrych praktyk miast partnerskich; • Działalność profilaktyczna na temat uzależnień i przemocy; 	<ul style="list-style-type: none"> • Występowanie zjawiska alkoholizmu; • Występowanie zjawiska przemocy w rodzinie; • Występowanie zjawiska uzależnień; • Wysoki poziom bezrobocia; • Ubożenie społeczeństwa; • Emigracja zarobkowa poza obszar Gminy Kozuchów; odpływ osób wykształconych; • Zachowania dysfunkcyjne wśród dzieci i młodzieży; • Niski poziom zainteresowania rodziców sposobem spędzania czasu wolnego przez dziecko (szczególnie w rodzinach dysfunkcyjnych); • Niechęć do zmiany wśród rodzin dysfunkcyjnych; • Stereotypowe postrzeganie instytucji pomocowych; • Rosnące zapotrzebowanie na wsparcie osób starszych i niepełnosprawnych.

VI. ADRESACI PROGRAMU

Program skierowany jest do wszystkich rodzin i dzieci zamieszkałych na terenie Gminy Kozuchów, a w szczególności:

- Rodzin dysfunkcyjnych;
- Rodzin zagrożonych umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej;
- Rodzin którym zostały odebrane bądź ograniczone prawa rodzicielskie;
- Rodzin przeżywających trudności opiekuńczo – wychowawcze;
- Rodzin borykających się z problemami społecznymi;
- Dzieci i młodzież zagrożone niedostosowaniem społecznym.

VII. CEL GŁÓWNY

Wspieranie rodzin w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej oraz prawidłowym funkcjonowaniu w społeczeństwie

VIII. CELE SZCZEGÓŁOWE

- 1 Zapewnienie wsparcia rodzinom, w celu prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo – wychowawczej;
- 2 Przeciwdziałanie marginalizacji rodzin borykających się z problemami życia społecznego;
- 3 Podejmowanie działań na rzecz powrotu dzieci do rodzin biologicznych;
- 4 Zapewnienie rodzinom stabilizacji i poczucia bezpieczeństwa socjalnego;
- 5 Zapewnienie niezbędnych zasobów ludzkich, organizacyjnych i finansowych w budowaniu i utrzymaniu systemu wspierania rodziny.

IX. REALIZATORZY I PARTNERZY PROGRAMU

Do realizacji programu zostaną zaangażowane następujące instytucje:

- Ośrodek Pomocy Społecznej w Kozuchowie;
- Urząd Miejski w Kozuchowie;
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Kozuchowie;

- Policja;
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kozuchowie;
- Szkoły i przedszkola z terenu Gminy Kozuchów;
- Placówki służby zdrowia funkcjonujące na terenie Gminy Kozuchów;
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowej Soli;
- Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo Wychowawczych w Kozuchowie;
- Powiatowy Urząd Pracy W Nowej Soli;
- Placówki Wsparcia Dziennego – świetlice środowiskowe funkcjonujące na terenie Gminy Kozuchów;
- Centrum Kultury Zamek w Kozuchowie.

X. HARMONOGRAM REALIZACJI PROGRAMU

Harmonogram realizacji programu przedstawia poniższa tabela

ZADANIE I DZIAŁANIA	REALIZATORZY	PLANOWANY TERMIN REALIZACJI	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA
1. Zapewnienie wsparcia rodzinom, w celu prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo – wychowawczej			
Poradnictwo i praca socjalna ze strony pracowników OPS	OPS Kozuchów	2021 - 2023	Środki własne
Monitorowanie sytuacji zdrowotnej i edukacyjnej dzieci z rodzin dysfunkcyjnych	OPS Kozuchów, Placówki Oświatowe, Placówki Opieki Zdrowotnej	2021 - 2023	Środki własne, środki zewnętrzne
Wsparcie w zakresie organizowania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży przez prowadzenie różnych form wsparcia dziennego	OPS Kozuchów, Placówki Oświatowe, Świetlice Środowiskowe, Centrum Kultury „Zamek”	2021 - 2023	Środki własne, środki zewnętrzne
Współpraca z kuratorami sądowymi, policją, szkołami, stowarzyszeniami w celu wypracowania wspólnych działań profilaktycznych	OPS Kozuchów, Sąd Rejonowy w Nowej Soli, Zespół Interdyscyplinarny, PCPR w Nowej Soli, COPOW w Kozuchowie, Szkoły, Przedszkola,	2021 - 2023	Środki własne, środki zewnętrzne

Przydzielanie rodzinom asystenta rodziny	OPS Kozuchów, Sąd Rejonowy w Nowej Soli	2021 - 2023	Środki własne, środki zewnętrzne
Organizacja warsztatów podnoszących kompetencje rodzicielskie	OPS Kozuchów, Placówki Oświatowe, PCPR w Nowej Soli, PPP Stowarzyszenie „RELACJA”	2021 - 2023	Środki własne, środki zewnętrzne
Wsparcie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej przy pomocy rodzin wspierających	OPS Kozuchów	2021 - 2023	Środki własne
2. Przeciwdziałanie marginalizacji rodzin borykających się z problemami życia społecznego			
Motywowanie członków rodzin do podejmowania działań na rzecz niwelowania dysfunkcji np. podjęcie terapii leczenia uzależnień, terapii indywidualnej lub grupowej, podnoszenie kwalifikacji	OPS Kozuchów, Zespół Interdyscyplinarny, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Sąd Rejonowy w Nowej Soli	2021 - 2023	Środki własne, środki zewnętrzne
Zapewnienie dostępności poradnictwa specjalistycznego oraz propagowanie miejsc, gdzie można uzyskać pomoc	OPS Kozuchów, Urząd Miejski w Kozuchowie, Placówki Oświatowe, PCPR w Nowej Soli, COPOW w Kozuchowie	2021 - 2023	Środki własne, środki zewnętrzne
Kierowanie osób uzależnionych na leczenie/terapię	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Sąd Rejonowy w Nowej Soli	2021 - 2023	Środki własne, środki zewnętrzne
Działanie Zespołu Interdyscyplinarnego na rzecz rodzin, w których występuje problem przemocy w rodzinie	OPS Kozuchów, Zespół Interdyscyplinarny	2021 - 2023	Środki własne
Propagowanie działań na temat świadomego rodzicielstwa	OPS Kozuchów, Urząd Miejski w Kozuchowie, Placówki Oświatowe, PCPR w Nowej Soli, COPOW w Kozuchowie	2021 - 2023	Środki własne, środki zewnętrzne

Informowanie o formach pomocy i wsparcia dla osób niepełnosprawnych	OPS Kozuchów, Urząd Miejski w Kozuchowie, PCPR w Nowej Soli	2021-2023	Środki własne, środki zewnętrzne
Przydzielenie osobom niepełnosprawnym asystenta w ramach realizowanego resortowego Programu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”	OPS Kozuchów	2021-2023	Środki zewnętrzne
3. Podejmowanie działań na rzecz powrotu dzieci do rodzin biologicznych			
Organizacja warsztatów podnoszących kompetencje rodzicielskie	OPS Kozuchów, Placówki Oświatowe, PCPR	2021 - 2023	Środki własne
Zabezpieczenie w budżecie środków finansowych na współfinansowanie pobytu dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej	OPS Kozuchów, Urząd Miejski w Kozuchowie	2021 - 2023	Środki własne
Współpraca rodzin biologicznych z asystentem rodziny, celem podejmowania działań w kierunku powrotu małoletnich dzieci do rodziny	OPS Kozuchów	2021 - 2023	Środki własne
4. Zapewnienie rodzinom stabilizacji i poczucia bezpieczeństwa socjalnego			
Udzielenie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej	OPS Kozuchów, Urząd Miejski w Kozuchowie	2021 - 2023	Środki własne
Świadczenie pomocy w postaci posiłków w ramach programu „posiłek w szkole i w domu”	OPS Kozuchów, CIS w Kozuchowie	2021 - 2023	Środki własne, środki zewnętrzne
Podejmowanie działań mających na celu tworzenie nowych miejsc pracy oraz umożliwiających dojazd do większych miast (w szczególności ze wsi)	OPS Kozuchów, CIS w Kozuchowie, Urząd Miejski w Kozuchowie, PUP w Nowej Soli	2021 - 2023	Środki własne, środki zewnętrzne
5. Zapewnienie niezbędnych zasobów ludzkich, organizacyjnych i finansowych w budowaniu i utrzymaniu systemu wspierania rodziny			
Finansowanie zatrudnienia asystenta rodziny zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	OPS Kozuchów, Urząd Miejski w Kozuchowie	2021 - 2023	Środki własne
Zabezpieczenie środków finansowych na podnoszenie kwalifikacji zawodowych	OPS Kozuchów	2021 - 2023	Środki własne

XI. EFEKTY PROGRAMU

W wyniku przeprowadzonych działań przewidziane jest osiągnięcie następujących efektów:

- Poprawa funkcjonowania rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi,
- Polepszenie sytuacji dziecka i rodziny,
- Wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa dziecka i rodziny,
- Zminimalizowanie skali umieszczeń dzieci w pieczy zastępczej,
- Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych celem zapobiegania powstawaniu sytuacji kryzysowych,
- Poprawa jakości funkcjonowania osób niepełnosprawnych,
- Wzrost świadomości społeczeństwa na temat prawidłowego funkcjonowania rodziny i poprawnych relacji rodzinnych,
- Umożliwienie dzieciom umieszczonych w pieczy zastępczej powrotu do rodziny naturalnej poprzez przywrócenie jej prawidłowych funkcji,
- Rozwój efektywnej współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami realizującymi program wspierania rodziny,
- Wzbogacenie oferty zajęć pozaszkolnych dla dzieci i młodzieży, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci mieszkających na terenach wiejskich

XII. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Zadania trzyletniego Gminnego Programu Wspierania Rodziny będą realizowane i wdrażane etapowo zgodnie z możliwościami finansowymi Gminy.

Program finansowany będzie ze środków :

- Budżetu Gminy Kozuchów,
- Dotacji budżetu państwa,
- Środki z Funduszu Unijne,
- Darowizny.

XIII. EWALUACJA, MONITORING I OCENA PROGRAMU

Program będzie monitorowany i ewaluowany na bieżąco w zależności od zmieniającej się sytuacji rodzin w gminie i pojawiających się potrzeb. Monitoring będzie służył analizie

i ocenie zebranych informacji i planowaniu dalszych działań w celu zapewnienia najlepszych efektów podjętych inicjatyw.

Monitoring programu będzie prowadzony corocznie poprzez gromadzenie danych i informacji w zakresie wszystkich działań opisanych w niniejszym programie. Sprawozdanie z realizacji Programu i osiągniętych efektów będzie integralną częścią rocznego sprawozdania Ośrodka Pomocy Społecznej w Kozuchowie.

Niniejszy dokument został przygotowany przez pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej w Kozuchowie.

UZASADNIENIE

Niniejszy projekt uchwały w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania rodziny na lata 2021-2023 w Gminie Koźuchów został opracowany w związku z art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny. Program wspierania rodziny dla Gminy Koźuchów na lata 2021–2023, zwany dalej "Programem" stanowi załącznik do projektu uchwały.

Zakłada realizację zadań przez Gminę Koźuchów w latach 2021-2023 z zakresu zadań wspierających rodzinę oraz dążenie do zabezpieczenia jej podstawowych potrzeb bytowych.